

EK programmas Life+ līdzfinansēta projektā „Vides politikas
un pārvaldības priekšlikumu izstrāde, demonstrējot tūrisma
attīstības ieguvumus vides, sociālajā un ekonomikas jomā
Slīteres nacionālajā parkā – Natura 2000 teritorijā” (Nr.
LIFE07ENV/LV/000981).

Biedrības „Zaļā doma” ekspertu TREŠAIS ZIŅOJUMS

2010. gada 1. jūlijs

ŠLĪTERE

SATURS

<u>I. Gatavošanās publiskai diskusijai Slīteres celotāju dienai</u>	3
Sagatavotie maršruti	
1. Ekspedīcija „Mazbānīša seno tilta vietu meklējot” .	5
2. Ekskursija pa Slīteres dabas taku.	6
3. Putnu vērošana	6
4. Zvēru vērošana Vaides pļavās.	6
5. Zvēru vērošana Rīgas jūra līča pludmalē iepretim Ēvažiem.	6
6. Zvēru vērošana Ķikāna pļavās.	8
7. Zvēru vērošana dabas liegumā Ances purvi un meži.	9
8. Daba degumā. Gida Kristapa Vilka komentāri	13
Citi darbi	13
<u>II. Tūrisma statistika 2010. gada tūrisma sezonas pirmajos divos mēnešos.</u>	13
<u>III. Laikapstākļu monitorings. 2009. gada decembris -2010.gada jūnijs</u>	13
<u>IV. Kāpu biotopi Slīteres nacionālajā parkā</u>	17

I. Gatavošanās publiskai diskusijai Slīteres ceļotāju dienai

Slīteres ceļotāju dienai sagatavotie maršruti

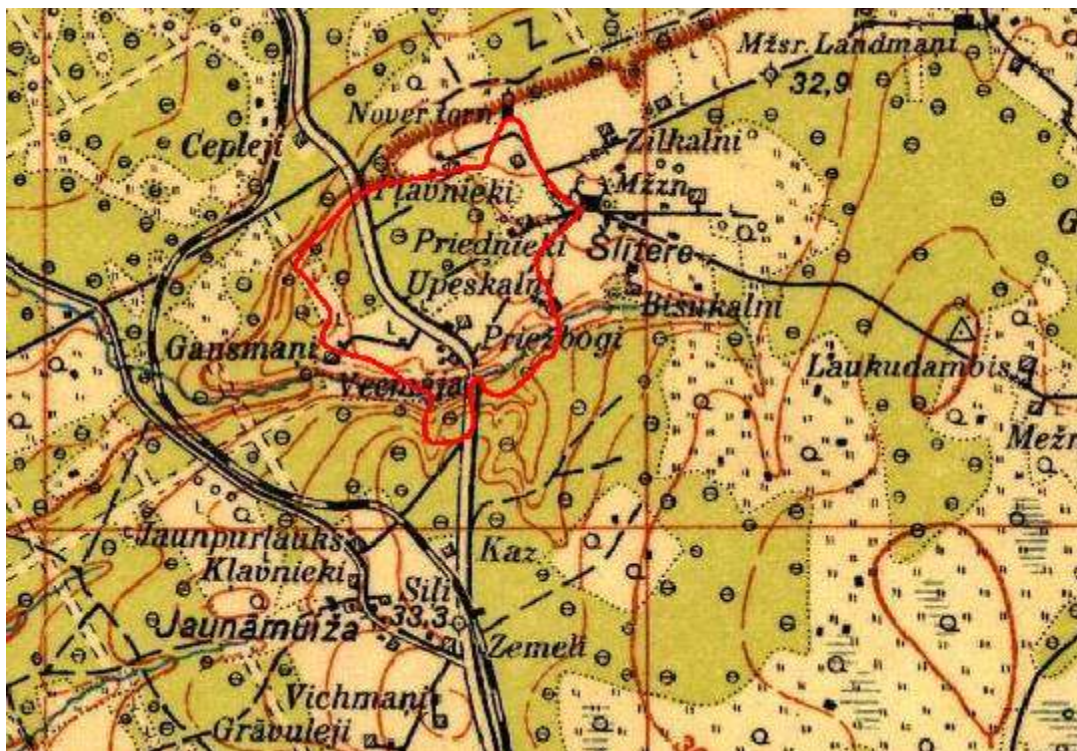
Maršrutu izstrādes mērķis: Sniegt publiskās diskusijas – Slīteres ceļotāju dienas viesiem plašu iespēju iepazīt Slīteres nacionālā parka dabas un kultūras mantojumu.

1. Ekspedīcija „Mazbānīša seno tilta vietu meklējot” .

Gids - Andra Ratkeviča. Savulaik ieguvusi mežsaimniecības inženiera kvalifikāciju, strādā Slīteres NP kopš 1994. gada. Pašlaik nodarbojas ar dabas tūrisma piedāvājuma pilnveidošanu Slīteres NP.

1.1. Kas ir Mazbānītis?

20.gs. sākumā, 1916. gadā Vācu okupācijas karaspēks sāka būvēt tā saukto lauku dzelzceļu, lai pilnvērtīgāk izmantotu Ziemeļkurzemes kokmateriālu resursus Vācijas impērijas vajadzībām. Tā tika izveidota dzelzceļa līnija Ventspils – Mazirbe Stende (137km) ar sliežu platumu 600mm. Lokomotīve un vagoni, kas pa šo dzelzceļu pārvietojās tika iesaukta par Mazbānīti. Pirmā pasaules kara laikā līniju cēla lielā steigā, nerēķinoties ar reljefa īpatnībām, no vieglas konstrukcijas materiāliem, lielākoties bez gulšņiem. Tā tapa arī ļoti augtais, nedrošais tilts pār Vecmājupi iepretim Šlīteres pusmuižas ceļagalam. Šis dzelzceļa posms nekalpoja ilgi – jau 1929. gada kartē dzelzceļš iezīmēts pa citu trajektoriju, apejot Vecmājupes gravu. Taču leģendas par nedrošo tiltu palikušas vecu ļaužu atmiņās, kā arī minētajā kartē redzama vecās stigas vieta cauri mežam.

1. attēls. Ekspedīcijas maršruts, 1929. gada karte.

1.2. Ekspedīcijas norise

Maršruts sākas Šlīteres mežniecības pagalmā. Ekspedīcijā piedalījās 39 publiskās diskusijas dalībnieki – ceļotāji no visas Latvijas. Gājiens virzījās pa aleju uz lielceļa pusi, tad nogriezās uz pamestu mājas vietu - Upeskalniem. Saskatāmi ēku pamati. Vienam no tiem apļa forma, akmeņi nelieli, netēsti. Izvirzām hipotēzi, ka šeit bijušas nelielas vējdzirnavas, līdzīgas kā Sāmsalā. Turpinot ceļu, nonākam pie Vecmājupes - nelielas ūdensteces, kuru viegli pārvarēt. Izrāpjoties no gravas, nonākam izcirtumā. Te redzami priežu sējeņi aptuveni 20cm gari. Ekoloģiskie koki atstāti augot - liela izmēra dzīvie dod patvērumu lielu putnu ligzdām, stāvkaltušie koki - kukaiņu bioloģiskai daudzveidībai un sekojoši arī dzeņveidīgo barošanās vieta. Atgriežamies pie upes izgrauztās gravas un šķērsojam to vēlreiz pie paša lielceļa. Šajā vietā no kalna iztek avots, izveidota ūdens ņemšanas vieta.

Pārejot lielceļa otrā pusē izdodas uziet vecās dzelzceļa stigas vietu, kas ļoti skaidri saskatāma Dundagas – Mazirbes ceļa tuvumā, mežā pie Vecmājām. Arī vieta, kur šī stiga nonāk pie Vecmājupes, šķiet tika atrasta. Kokmateriāli no tilta nav saglabājušies, vismaz ne zemes virspusē. Par tilta vietu liecina upes krasti. Tiltam tiešām vajadzēja būt ļoti augstam, jo upes kreisais krasts ir daudz augstāks nekā labais. Ekspedīcijas dalībniekiem izdevās atrast vecu eļļas kanniņu, kuru klātesošais vēsturnieks raksturoja, kā iespējams, pazudušu no Mazbāniša. Tādas 20.gs. sākumā lietoja eļļas uzglabāšanai (2. attēls).

2.attēls. Mazbānīša eļļas kanniņa

Pēc upes šķērsošanas devāmiēs tālāk pa dzelzceļa stigas vietu, apejot tīrumus. Redzējām jaunāko dzelzceļa stigu, pa kuru Mazbānītis kursēja vēlāk, līdz par 1963. gadam. Ekspedīcijas dalībnieki apmeklēja arī Slīteres bāku. Ekspedīcija beidzās tās izejas punktā - Šlīteres mežniecības pagalmā.

1.3. Secinājumi: Ekspedīcijas dalībnieku interese par novada vēsturi un dabu bija liela. Tās dalībnieki saņēma brošūru „Ziemeļkurzemes šaursliežu dzelzceļš. 1916-1963” un maršrutu uz 1929. gada kartes pamatnes. Tika izteikts vēlējums, lai arī citreiz notiek līdzīgas ekspedīcijas pa nelabiekārtotiem maršrutiem, kā arī padarīt Slīteres ceļotāju dienu par tradicionāliem vasaras sākuma svētkiem Slīteres nacionālajā parkā.

2. Ekskursija pa Slīteres dabas taku.

Gids Ina Brauna - ilggadēja Slīteres nacionālā parka dabas pētniece (kopš 1985. gada), savulaik specializējusies Slīteres sīko zīdītāju izplatības izpētes jomā. Pieredzējusi vides gide.

2.1. Maršruta apraksts.

Slīteres dabas taka (1,2 km) atrodas pie Slīteres bākas, Zilo kalnu kraujas pakājē. Zilo kalnu krauju ir Baltijas ledus ezera senkrasts. Krasta vidējais augstums virs jūras līmeņa ir aptuveni 75 m. Krauju sedz veci, mazskarti platlapju meži, kas nodrošina lielu bioloģisko daudzveidību. Zilo kalnu kraujas gravas, tās piekājes meži un kaļķainie purvi ir dzīvesvieta retām un izzūdošām augu un dzīvnieku sugām. Šī ir vienīgā vieta Latvijā, kur sastopama izzūdošā augu suga – strupais donis *Juncus subnodulosus* – un vairākas sūnu sugas – zaļā buksbaumija *Buxbaumia viridis*, korda porenīte *Porella cordifolia* un lapsastu krūmīte *Thamnobryum alopecurum*. Slīteres Zilo kalnu nogāzē ir īpaši daudz aizsargājamo bezmugurkaulnieku sugu. Starp tām ir arī tādas, kuras līdz šim nav atrastas nekur citur Latvijā, piemēram, spožais praulgrauzis *Gnorimus nobilis*, celmgrauzis *Anoplodera scutellata* – vaboles, kuru dzīves vide ir vecas kritālas un lēcveida vīngliemezis *Helicigona lapicida*.

2.2. Ekskursijas norise

Publiskās diskusijas dienā ekskursijas pa Slīteres dabas taku notika divas reizes plkst.12.30.un 14.00. 2010. gada tūrisma sezonā šī taka ikdienā nav pieejama apmeklētājiem tās sliktā tehniskā stāvokļa dēļ, - kāpnēm, kas ved lejup no Baltijas ledus ezera senkrasta vietām satrunējuši vairāki pakāpieni pēc kārtas. Abās ekskursijās kopā piedalījās 36 cilvēki. Traucēja milzīgie odu bari – takā nav vēja, kas tos izkliedētu. Tās dienas aktualitātes takā - Pirmās orhidejas, čūskas āda, pēdējie lakšu ziedi, bezdelīgactiņas,

3. Putnu vērošana

Gids – Helmutis Hofmanis. Ornitologs, profesionālā darbība saistīta ar lielāko vistveidīgo putnu medni. Piedalījies dažādu ar ornitoloģiju saistīti projektu veikšanā visā Latvijā.

3.1. Maršruta apraksts

Aplveida maršruts ar sākumu un beigām Kolkasragā (apmēram 5 km). Pa liedagu līdz Kolkas priežu takai, tad pa taku līdz Kolkas priežu takas stāvlaukumam, atpakaļceļš pa autoceļu līdz Kolkas ragam. Liedagā iespējams redzēt kaijviedīgos, tārtiņveidīgos, pīles. Ieejot mežā – redzēt un dzirdēt dziedātājputnus, plēsīgos putnus.

3.2. Ekskursijas norise.

Ekskursijā devās 12 Slīteres ceļotāju dienas viesi. 12. jūnijā bija neparasti spēcīgs „zemes” vējš. Tāpēc, veicot maršrutu, neizdevās redzēt tās putnu sugas, kuras parasti uzturas liedagā, jūrā un mežā. Novērotas tikai divas sugas: žubīte un subrabkaija.

4. Zvēru vērošana Vaides pļavās.

Gids – Vilnis Skuja. Kopš 1980. gada darbojas kā ornitologs, daudzus gadus veltot kruakļu pētniecībai. Vēlāk pievērsies zīdītājdzīvnieku, abinieku un rāpuļu pētniecībai Latvijā.

4.1. Maršruta apraksts.

Vaides pļavas atrodas netālu no Mazirbes – Vīdāles ceļa Cirstu gravu pakājē. Meža pļavās paveras atklāta ainava, tāpēc pacietīgam vērotājam iespējams ieraudzīt ganāmajus briežveidīgos un mežacūkas. Vislielākā iespēja novērot dzīvniekus ir agrās rīta stundās, drīz pēc saullēkta. Taču dzīvnieku ieraudzīšanu nav iespējams garantēt. Zvēru vērošana paredzēta nelielām cilvēku grupās 1-6 cilvēkiem vienlaikus.

4.2. Ekskursijas norise.

Zvēru vērošanas Vaides pļavās Slīteres ceļotāju dienā notika plkst 5.00. Rīta ekskursijā piedalījās 5 cilvēki. Tika novērota briežu mātīte, lapsu, stirnas.

5. Zvēru vērošana Rīgas jūra līča pludmalē iepretim Ēvažiem.

Gids – Vilnis Skuja.

5.1. Maršruta apraksts.

Rīgas jūra līča pludmale iepretim Ēvažiem tika izvēlēta tāpēc, ka šajā vietā briežveidīgie un mežacūkas bieži nāk uz slapjo pludmali dzert jūras ūdeni, plēsēji – lapsas, jenoti, lūši, ūdri šo vietu iecienījuši, jo te zvejnieki liek tīklus, no kuriem šis tas nonāk atpakaļ jūrā un tiek izskalots malā. Ūdrs uzturas Melsila upītē, kura šajā vietā ietiek jūrā, kā arī „pārbauda” zvejnieku tīklus.

5.2. Ekskursijas norise.

Zvēru vērošanas plkst 13.00 Ēvažu liedagā piedalījās 5 cilvēki. Tika novērotas staltbriežu, mežacūku, lapsas, ūdra pēdas. Ekskursanti atrada krituša brieža atliekas.

Atceļā tika apmeklēts Vaides ragu muzejs Purvziedos.

6. Zvēru vērošana Ķikāna plavās.

Gids - Andris Ratkevičs. Absolvējis Meža fakultāti, strādājis par mežsargu un mežzinī Ances mežniecībā. Pēdējos gados darbojies kā vides gids Slīteres nacionālajā parkā.

6.1. Maršruta apraksts.

Ķikāna upes palienes plavas atrodas Slīteres nacionālā parka dienvidrietumu stūrī. Vieta labi pārredzama no blakus esošās senās kāpas – kangara. Plavā var novērot briežveidīgos, mežacūkas, bebru dambjus, dzērves, plēsīgos putnus. Slīteres ceļotāju dienā maršruts sākās no viensētas „Puteri” pa meža ceļu ziemeļu virzienā līdz Ķikāna palienes plavām (Zvejniekplavām). Atgriešanas „Puteros” veda pa Sīkraga - Jaunmuižas ceļu un Puteru dambi. Kopumā ceļinieki mēroja aptuveni 14 km.

6.2. Ekskursijas norise.

Ekskursijā piedalījās 6 cilvēki. Tā sākās plkst. 3.30, īsi pirms saullēkta. Gājienu apgrūtināja odu un knišķu bari. Vairākkārt nācās samērcēt kājas, šķērsojot slapjas ieplakas. Izdevās novērot divas brieža mātītes, dažas vardenes. Atceļā, kad cerības ieraudzīt dzīvniekus bija

mazinājušās, gids stāstīja par dabas likumsakarībām un norisēm mežā.

3. attēls. Ceļā uz Ķikāna palienes plavām.

7. Zvēru vērošana dabas liegumā Ances purvi un meži.

Gids Andris Ratkevičs.

7.1. Maršruta apraksts.

Maršruts veda pa kangaru - vigu ainavu, kā arī Dižpurva malu dabas lieguma Ances purvi un meži dienvidaustrumu daļā. Atceļš ved gar Puteru ezeru – vienu no skaistākajiem Vigu ezeraines ezeriem. Šajā maršrutā viegli novērot vilku pēdas, izkārpīto zemi un mēslus, dažādus abiniekus un rāpuļus, arī briežveidīgo klātbūtnes lieciniekus – pēdas, spiras. Maršruts skar arī bebru dzīves vietu uz Trumpes upes.

7.2. Ekskursijas norise.

Ekskursijā piedalījās 4 ceļotāji. Tā sākās plkst. 13.00, tika noietu aptuveni 10 km. Izdevās novērot vienīgo indīgo Latvijas rāpuļi odzi, kā arī augstākminētās dzīvnieku klātbūtnes liecinieces – pēdas, izkārnījumus, izkasījumus, dambjus.

Slīteres Ceļotāju dienas maršruts "Daba degumā"

Gida Kristapa Vilka komentāri

Īss maršruta apraksts

Ekskursija "Daba degumā" sākās 11.30 Ušos, autoceļa Kolka-Rīga malā. Pēc iepazīšanās un nelielas sarunas par Slīteres mežiem devāmies deguma virzienā pa Viškangara ceļu, mežā apskatot Slīteres nacionālajam parkam tipisko vigu-kangaru reljefu, dažas vēsturiskas liecības par 1992. gada notikumiem ugunsgrēka dzēšanas laikā. Sasnieguši purvu, pārgājām uz vienu no augstākajām Bažu purvu šķērsojošajām kāpām – Viškangaru un devāmies tālāk pa to, apskatot gan ugunsgrēkā pilnībā izdegušas vietas, gan izdzīvojošu mežu. Pamatā iešana bija pa sausu smilšainu kāpu, vietām maršrutā ļoti daudz kritalu un blīvi augošas jaunas priedītes, kas radīja dabisku šķēršļu joslu. Abās pusēs no Viškangara daudzveidīgas Bažu purva ainavas ar ziedošiem vaivariņiem un visu pārņēmušām spilvēm. Apskatījām vecās meteostacijas vietu un tālāk pa Viškangara ceļu devāmies līdz "Čūsku kalniem", kur īsā pusdienu pauzītē uzēdām līdzpaņemtās sviestmaizes. Pēc tam maršruts veda šķērsām pāri purvam pa kādreizējo Saunaga dambja ceļu līdz purva malai, kur pagriezāmies atpakaļ Kolkas virzienā. Uz Saunaga dambja un pretī Vaides krustam piedāvāju papildus iespēju tiem, kas jūtas noguruši, doties uz Ventpils-Kolkas šoseju, kur būtu iespējams ar Slīteres nacionālā parka darbinieku transportu tikt atpakaļ līdz ceļojuma sākumpunktam, taču šo iespēju neviens nevēlējās izmantot. Iepretim Vaides krustam, pagriezāmies atpakaļ purva virzienā, kur bija pārliecinoši slapjākā maršruta daļa, nācās šķērsot arī pielijušu grāvi. Kad visi tikām atpakaļ līdz Viškangaram, atlika veikt pēdējos 1.5-2 km līdz ceļojuma sākumpunktam. Pasākuma laikā redzējām dažādas Bažu purva ainavas, ugunsgrēka liecības – izteismīgus apdegušus sausokņus, daudz kritalas, novērojām meža atjaunošanos pēc degšanas, redzējām klinšu ērgli, medni, gludeno čūsku, sila ķirzaku, dažādus kukaiņus un to darbības pēdas, kā arī daudzus citus pavisam parastus augus un dzīvniekus.

Veiksmīgais
1. Ekskursijas grupas dalībnieku skaits (n=37) vērtējams kā liels un pārliecinoši apliecina cilvēku interesi par šāda veida ekskursijām. Jāatzīmē, ka faktiski ekskursijā varēja piedalīties tie, kam bija savs transports līdz Ušiem. Domājams, ka šāda veida pārgājienos piedalīties gribētu varbūt pat lielāks ļaužu skaits, ja ekskursijas sākumpunkts būtu "aizsniedzamāks". 2. Gan ekskursijas laikā, gan pēc tās dzirdēju pozitīvas atsauksmes no ekskursijas dalībniekiem. Pozitīva atgriezeniskā saite gidam. 3. Paveicās un ekskursija notika piemērotos, labos laikapstākļos. Īpaši jāatzīmē samērā stiprais vējš, kas ievērojami atvieglināja cīņu ar odiem. Parasti purvā ir mazāk odu nekā citur apkārtnē, taču šogad arī šeit tie bija, un vējš tiešām lieliski nospēlēja savu lomu. 4. Daļa no ekskursijas dalībniekiem bija īpaši iepriecināti par dabisko šķēršļu joslu (kāpu vaļņi, kritalas, blīvi saaugušas priedītes, pārvietošanās pa purvu) pārvarēšanas nepieciešamību. Ekstrēmākais punkts šajā jomā bija grāvja šķērsošana maršruta pēdējā ceturtdaļā. 5. Redzējām tādus interesantus un ne katru dienu ieraugāmus dzīvniekus kā gludeno čūsku, sila ķirzaku, medni, klinšu ērgli, lielo krāšņvaboli, lielā dižkoksngrauža, skujkoku dižkoksngrauža, priežu sveķotājkoksngrauža un dzeltenās celmmušas darbības pēdas. Dzirdēju, ka dalībnieki paši savā starpā

sprieda, ka tiešām daudz redzējuši.

6. Jauki, ka pasākuma dalībnieki, klausoties manos stāstos, ik pa laikam paši jautāja par visādām lietām – purviem, dzīvniekiem, kokiem. Tāpat stāstīja arī savus stāstus no savas pieredzes dažādos pārgājienos.

Neveiksmīgais

1. Pārgājiena dalībnieku skaits tomēr bija mazliet par lielu, lai varbūt noturētu pilnīgi visas grupas dalībnieku uzmanību pietiekamā līmenī. Novēroju, ka tie, kuri to ļoti vēlējās, izmantoja iespēju un centās tikt man blakus, jo es stāstīju ne tikai izvēlētajos pieturas punktos svarīgākās un interesantākās lietas, bet arī visu laiku pašas iešanas laikā. Optimāli grupas dalībnieku skaitam nevajadzētu būt lielākam par 15.
2. Ekskursijas dalībnieki bija ar ļoti dažādu sagatavotības pakāpi, pieredzi pārgājienos dabā – daži no dalībniekiem veikli pārvarēja visus šķēršļus, vēlējās pēc iespējas sarežģītāku maršrutu, vairāk dabisko šķēršļu, vairāk sarežģītu situāciju, savukārt citi diemžēl nebija "pārlietu" iepriecināti par kāju samērcēšanu utml. (dabisko šķēršļu pārvarēšana gan bija norādīta jau iepriekš šī maršruta anotācijā).
3. Dažas neatbilstības pasākuma programmā – kopējais ekskursijas garums pārsniedza solītos 12km, arī ceļā pavadītais laiks bija lielāks par plānoto (šis dēļ tā, ka daļa dalībnieku bija ļoti ieinteresēti redzēt atsevišķus izcili ainaviskus un citādi interesantus purva objektus). Tāpat neredzējām Bažkangaru, kas tika solīts anotācijā, tomēr tā visdrīzāk ir anotācijas kļūda, nevis maršruta problēma.
4. Vietām samērā liels daudzums odu (īpaši pašā pārgājiena sākumdaļā), tomēr lietojot pretodu līdzekļus un vēja darbības rezultātā šis faktors varbūt nemaz nebija tik būtisks. Lielu purvu centrālajā daļā parasti vienmēr odu ir mazāk nekā apkārtnē, taču šis gads, protams, ir īpašs - dēļ odiem labvēlīgiem ziemošanas apstākļiem pagājušā gada sniegiem bagātajā ziemā.
5. Neredzējām gada kukaini skudrulīti. Pastāstīju un parādīju grāmatā daļai no grupas dalībniekiem pusdienu pauzē.
6. Nav 100% pārliecības, vai ir pareizi rādīt daļu no īpaši aizsargājamajām sugām, piemēram, gludeno čūsku. Taču šīs sugas trāpījās un bija atrodamas ekskursijas maršrutā, tādēļ es vienkārši nevarēju nestāstīt. Domāju, ka liela daļa no ekskursijas dalībniekiem iegaumēja dižkoksngraužu radīto izskreju formu, un, tā kā šie cilvēki tiešām ir "dabā gājēji", tad ļoti iespējams, ka mēs varētu sagaidīt kādu jaunu un zinātnei noderīgu informāciju par šo vaboļu sugu izplatību Latvijā. Principā, ekskursijas maršruts ir ieplānojams arī bez "Čūsku kalnu apskates".
7. Ekskursijas sākums vietā, kas bez personīgā transportlīdzekļa diezgan grūti aizsniedzama. Šis jautājums ir risināms, teorētiski iespējami citi ekskursijas sākuma un galapunkti.

Galvenais secinājums

Uzskatu, ka pārgājiens bija izdevies. Tā kā šādā formātā tas notika pirmo reizi un nebija skaidri zināms cilvēku skaits un pieredzes līmenis, dažas filozofiskas pretrunas vai šeit augstāk neveiksmju sarakstā norādītās lietas varbūt nemaz tik ļoti nemazina pasākuma vērtību. Domāju, ka maršrutu var precizēt, faktiski, arī neiekļaujot dabas rezervāta zonu (kamēr tāda Bažu purvā vēl pastāv), kā arī par pārgājiena sākumpunktu izvēloties Kolku.

4.attēls. Slīteres Ceļotāju dienas pārgājiens Bažu purvā "Daba degumā" – spīlvju un vaivariņu akcents purva ainavā.

5.attēls. Maršruta pēdējā ceturtdaļa, kad purvs tika šķērsots perpendikulāri kangariem un vigām.

6.attēls. Maršruta pēdējā ceturtdaļa, kad purvs tika šķērsots, perpendikulāri kangariem un vigām.

7.attēls. Pieredzes bagātākie pasākuma dalībnieki, kas uzturēja tempu un interesi.

Citi darbi.

1. Lai reklamētu publisko diskusiju Slīteres ceļotāju dienu, mazajos lībieši zvejniekciemā Sīkragā, Mazirbē, Košragā, Pitragā, Saunagā un Vaidē tika izliktas afixas.
2. Vilnis Skuja, Ina Brauna, Helmutis Hofmanis un Andra Ratkeviča sniedza intervijas Slīteres ceļveža autoram Jurim Smaļinskim ceļveža sagatavošanas laikā.
3. Dace Sāmīte rediģēja Slīteres ceļveža manuskriptu, sniedzot komentārus par tā saturu.
4. Ceļveža autora Jura Smaļinska rīcībā nodots skolnieces Māras Abajas zinātniski pētnieciskais darbs par Kolkas ciema vēsturi - pieraksti par vecmāmiņas atmiņām par laiku no 20. gs 40-tajiem gadiem līdz 80-tajiem gadiem.

Tūrisma statistika 2010. gada tūrisma sezonas pirmajos divos mēnešos.

Slīteres bāku 2010.gada maijā un jūnijā kopumā apmeklējuši 1015 cilvēki, no tiem 398 maijā un 783 – jūnijā. Reģistrācijas žurnāla skanētas lapas Ziņojuma pielikumā.

Laikapstākļu monitorings. 2009. gada decembris -2010.gada jūnijs

Datums/Diena	Gaisa temp. °C ap plkst 15	Mākoņainība	Vējš	Nokrišņi dienas gaitā	Piezīmes
05.12.	2	mākoņains	lēns	Bez nokrišņiem	
06.12	0	apmācies	lēns	Bez nokrišņiem	Atsevišķas sniegpārslas
12.12.	-1	apmācies	Bezvējš	Bez nokrišņiem	
13.12.	0	mākoņains	lēns	Bez nokrišņiem	Sniega sega 1 cm
17.12.					Naktī putenis, sadzītas 1-1,2m augstas kupenas, ceļi neizbraucami
19.12.	-10	apmācies	lēns	Bez nokrišņiem	Sniega sega: 40 cm; naktī temp. - 24oC
20.12.	-12	Skaidrs/mākoņains	Bezvējš	Neliels sniegs	Sniega sega: 40 cm
24.12.	0	mākoņains	lēns	Bez nokrišņiem	Sniega sega: 20 cm
25.12.	1	apmācies	Stiprs	Neliels slapjš sniegs	Sniega sega: 20 cm
26.12.	1	apmācies	Lēns	Neliels lietus	Sniega sega: 10 cm
27.12.	1	mākoņains	Vidējs	Bez nokrišņiem	Sniega sega: 10 cm

31.12.	-4	mākoņains	Vidējs	snieg	Sniega sega: 15cm
01.01.10	-4	mākoņains	lēns	Bez nokrišņiem	Sniega sega: 15cm
02.01.10	-8	mākoņains	mērens	snieg	Sniega sega: 20cm
03.01.10	-8	skaidrs	lēns	Bez nokrišņiem	Sniega sega: 25cm
09.01.10	-12	skaidrs	lēns	Bez nokrišņiem	Sniega sega: 35cm
10.01.10	-5	mākoņains	mērens	Bez nokrišņiem	Sniega sega: 35 cm
16.01.10	-8	skaidrs	lēns	Bez nokrišņiem	Sniega sega: 35 cm
17.01.10	-5	apmācies	Vidējs	Bez nokrišņiem	Sniega sega: 35 cm
23.01.10.	-14	mākoņains	lēns	Bez nokrišņiem	Sniega sega: 25 cm
24.01.10.	-13	skaidrs	lēns	Bez nokrišņiem	Naktī temp. -25; Sniega sega: 25 cm
30.01.10.	-5	apmācies	lēns	Snieg, brīžiem stipri	Sniega sega 25 cm
31.01.10.	-5	apmācies	lēns	Nelieli nokrišņi	Sniega sega 25 cm
06.02.10.	-7	Skaidrs / mākoņains	Vidējs	Bez nokrišņiem	Sniega sega 35-40cm
07.02.10.	-5	Skaidrs / mākoņains	Vidējs	Bez nokrišņiem	
13.02	-4	mākoņains	lēns	Bez nokrišņiem	
14.02.	-3	mākoņains	lēns	Bez nokrišņiem	
20.02.	-8	apmācies	stiprs	Nelieli nokrišņi	45 cm
21.02.	0	mākoņains	lēns	Nelieli nokrišņi	45 cm
27.02.	+2	apmācies	lēns	Bez nokrišņiem	
28.02.	1	mākoņains	Vidējs	Bez nokrišņiem	
06.03.	1	apmācies	lēns	Bez nokrišņiem	
07.03.	-1	apmācies	lēns	Bez nokrišņiem	
13.03.	0	Apmācies/ mākoņains	lēns	Nelieli nokrišņi	
14.03.	-2	mākoņains	stiprs	Nelieli nokrišņi	
20.03.	6	mākoņains	lēns	Bez nokrišņiem	
21.03	2	mākoņains	lēns	Bez nokrišņiem	
27.03.	12	mākoņains	vidējs	Nelieli nokrišņi	

28.03.	3	apmācies	vidējs	Stiprs lietus	
02.04	5	mākoņains	vidējs	Nelieli nokrišņi	
03.04	8	mākoņains	lēns	Nelieli nokrišņi	
04.04	4	apmācies	lēns	Nelieli nokrišņi	
05.04	5	mākoņains	lēns	Nelieli nokrišņi	
12.04	9	mākoņains	lēns	Bez nokrišņiem	
13.04	5	mākoņains	lēns	Bez nokrišņiem	
17.04	10	skaidrs	vidējs	Bez nokrišņiem	
18.04	8	mākoņains	stiprs	Bez nokrišņiem	
24.04	2	mākoņains	vidējs	Bez nokrišņiem	
25.04	10	mākoņains	vidējs	Bez nokrišņiem	
01.05	10	skaidrs	vidējs	Bez nokrišņiem	
02.05.	10	mākoņains	vidējs	Bez nokrišņiem	
03.05	8	mākoņains	vidējs	neliels lietus	
04.05.	4	apmācies	vidējs	neliels lietus	
05.05	4	apmācies	vidējs	neliels lietus	
06.05.	8	mākoņains	Lēns	Bez nokrišņiem	
07.05.	5	apmācies	stiprs	Stiprs lietus	
08.05.	15	mākoņains	lēns	neliels lietus	
09.05.	6	apmācies	lēns	Bez nokrišņiem	
15.05.	18	mākoņains	lēns	neliels lietus	negaiss
16.05	17	mākoņains	lēns	Bez nokrišņiem	
22.05.	14	mākoņains	vidējs	Bez nokrišņiem	
23.05.	16	mākoņains	lēns	Bez nokrišņiem	
29.05.	10	mākoņains	vidējs	Bez nokrišņiem	
30.05.	13	mākoņains	Lēns	Bez nokrišņiem	
01.06.	13	apmācies	vidējs	Nelieli nokrišņi	
02.06.	17	mākoņains	Lēns	Bez nokrišņiem	
03.06.	19	mākoņains	Lēns	Bez nokrišņiem	
04.06.	11	skaidrs	stiprs	Bez nokrišņiem	

05.06.	14	skaidrs	Lēns	Bez nokrišņiem	
06.06.	18	mākoņains	Lēns	Bez nokrišņiem	
07.06.	19	apmācies	Lēns	Bez nokrišņiem	
08.06.	11	apmācies	Lēns	Nelieli nokrišņi	
09.06.	12	apmācies	Lēns	Nelieli nokrišņi	
10.06.	18	mākoņains	Lēns	Bez nokrišņiem	
11.06.	16	mākoņains	vidējs	Nelieli nokrišņi	
12.06.	14	mākoņains	stiprs	Nelieli nokrišņi	
13.06.	11	apmācies	stiprs	Nelieli nokrišņi	
14.06.	14	mākoņains	vidējs	Bez nokrišņiem	
15.06.	13	mākoņains	Lēns	Bez nokrišņiem	
16.06.	11	skaidrs	vidējs	Bez nokrišņiem	
17.06.	15	skaidrs	Lēns	Bez nokrišņiem	
18.06.	19	mākoņains	stiprs	Bez nokrišņiem	
19.06.	12	apmācies	Lēns	Nelieli nokrišņi	
20.06.	16	mākoņains	Lēns	Bez nokrišņiem	
21.06.	17	mākoņains	Lēns	Bez nokrišņiem	
22.06.	14	mākoņains	Lēns	Nelieli nokrišņi	
23.06.	17	skaidrs	Lēns	Bez nokrišņiem	
24.06.	18	skaidrs	vidējs	Bez nokrišņiem	
25.06.	15	apmācies	Lēns	Nelieli nokrišņi	
26.06.	18	skaidrs	vidējs	Bez nokrišņiem	
27.06.	18	skaidrs	Lēns	Bez nokrišņiem	
28.06.	21	skaidrs	Bezvējš	Bez nokrišņiem	
29.06.	22	skaidrs	Lēns	Bez nokrišņiem	
30.06.	24	mākoņains	vidējs	Bez nokrišņiem	

1. Tabula tiek aizpildīta par situāciju adresē „Puteri”, Ances pag. Ventspils novads (5km uz rietumiem no Slīteres)
2. Šī tabula tiek aizpildīta katru dienu jūnijā, jūlijā un augustā un pārējā gada sestdienās, svētdienās un svētku (brīvdienām) dienās.
3. Aptuvenā gaisa temperatūra tiek atzīmēta tā, kas dienas vidū.
4. Mākoņainība tiek izteikta trīs variantos: apmācies, mākoņains, saulains.
5. Nokrišņi tiek izteikti trīs variantos: stiprs lietus, neliels lietus, bez nokrišņiem (tas pats attiecībā uz sniegu).
6. Monitorings tiek vests visu projekta laiku.

IV. Kāpu biotopi Slīteres nacionālajā parkā

Viena no Latvijas dabas mainīgākajām sastāvdaļām ir jūras piekraste, kuru veido pludmale un kāpas.

Kāpas ir ļoti dažādas gan pēc vecuma, gan izskata un formas, tāpēc tās tiek dažādi klasificētas. Visbiežāk tiek pielietota kāpu klasifikācija, kur galvenais raksturojošais rādītājs ir tajās sastopamais augājs.

Baltās kāpas jeb priekškāpas – veidojas vietās, kur jūras izskalotās smiltis uzkrājas aiz augiem vai citiem šķēršļiem. Šeit notiek aktīva smilšu pārpūšana, tādēļ priekškāpās sastopamie augi lielākoties ir pret ieputināšanu izturīgas graudzāļu sugas – smiltāju kāpūniedre *Ammophila arenaria* un smiltāju kāpukviesis *Leymus arenarius*. Šīs graudzāļu sugas ar savu plašo sakņu sistēmu satur smiltis vienkopus un veicina kāpu vaļņu augšanu. Lielākā daļa no priekškāpās sastopamajiem augiem citur nav sastopami, piemēram - jūrmalas dedestiņa *Lathyrus maritimus*, Lēzela vīrcele *Linaria loeselii* un pūkainais plostbārdis *Tragopogon heterospermus*, tādēļ šīs augu sugas Latvijā ir retas. Priekškāpās augi sedz tikai nelielus klajumus, tādēļ kopskatā kāpas izskatās baltas, no kā arī cēlies šāds nosaukums. Piekrastes posmā no Ventspils līdz Kolkasragam sastopamas vienas no skaistākajām Latvijas priekškāpām.

Nereti sastopamas arī priekškāpas ar krūmiem, galvenokārt smiltāja vītoli *Salix daphnoides*, klūdziņu kārklu *Salix viminalis* un vilku kārklu *Salix rosmarinifolia*. Šie krūmi var būt gan stādīti smilšu nostiprināšanai, gan ieviesušies paši.

Nopietnākie draudi priekškāpām Latvijā ir kāpu izbraukāšana un izbradāšana. Kāpām netipiskās augu sugas, kuras ieviesušās cilvēku saimnieciskās darbības rezultātā var izkonkurēt tikai kāpām raksturīgās un bieži vien retās augu sugas, savukārt moli aiztur smilšu plūsmu un traucē kāpu veidošanos.

Pelēkās kāpas - attīstās no vecām priekškāpām un, pakāpeniski aizaugot, pārvēršas par kāpu mežu. Pelēkajās kāpās vairs nenotiek aktīva smilšu pārpūšana. Šīm kāpām raksturīgi zemi lakstaugi, sūnas un ķērpji, kā arī atsevišķi koki un krūmi. Tās ir sausumizturīgas sugas. Parasti šajās kāpās ir ļoti sauss, gaisa un augsnes temperatūra augstāka nekā priekškāpās un liedagā. Tik sausos apstākļos tikai neliela daļa augu spēj uzturēt un attīstīties, tādēļ augājs ir skrajš. Tieši šie zemie un necilie augi ir devuši kāpām šādu nosaukumu, jo kopskatā kāpas izskatās pelēkas ar reti smilšu atvērumiem.

Vienas no skaistākajām un plašākajām pelēkajām kāpām Kurzemē sastopamas Užavas ciema apkārtnē.

Mežainas jūrmalas kāpas - ar mežu klātas jūrmalas kāpas ir nozīmīga dabiska barjera, kas aizsargā piekrasti no jūras vējiem un viļņiem. Tipiskākā koku suga ir priede. Augu segu veido ķērpji un sūnas, paretam parādās kāds krāšņāks augs – smiltāju nelīķe *Dianthus arenarius*, čemuru palēks *Chimaphila umbellata* un ziemeļu linneja *Linnaea borealis*. Pateicoties mežsaimnieciskās darbības ierobežojumiem, kas piekrastē ir spēkā jau vairākus gadu simtus, vietām sastopamas pat vairāk kā 200 gadus vecas priežu audzes. Vietējo cilvēku respekts pret mežainām jūrmalas kāpām izveidojies vairāku gadu simtu garumā, jo tās ir dabiskā barjera starp apdzīvotām vietām, viensētām un jūras vējiem, smiltīm. Nevienš vien zvejniekiems Latvijā ticis smilšu appūsts tikai tādēļ, ka mežs nocirsts vai nodedzis.